

Olympiáda v Indii pohledem kapitána mužské reprezentace Pavla Šimáčka

44. šachová Olympiáda se konala mezi 27. červencem a 10. srpnem 2022 v indickém městě Čennaí, dříve známém jako Madrás.

Na místo (i zpět) jsem se dostali dvěma lety s přesedáním v Dubaji, čistého času kolem 10 hodin v letadle. Časový posun byl +3,5 hodiny.

Slavnostní zahájení a ukončení proběhlo přímo v centru, na Jawaharlal Nehru Indoor stadiónu, samotné šachové boje v komplexu hotelu Four Points by Sheraton u města Mahabalipuram, vzdáleném asi 50 km na jih. Naše výprava byla ubytovaná v pětihvězdičkovém hotelu Taj Fisherman's Cove, který byl zhruba uprostřed těchto dvou míst. Na partie jsme tak jezdili autobusy zhruba 30 minut, kvůli kontrolám a množství lidí jsme vyjížděli z hotelu vždy 75 až 60 minut před začátkem partií.

Na stejném hotelu jako my bylo ubytováno několik dalších výprav, mj. Nizozemí, Mongolsko, Slovensko, Španělsko, Chorvaté a další. Pokoje byly prostorné, klimatizované, na každém pokoji bylo mj. denně doplňováno ovoce a balená voda v dostatečném množství. Hlídaný prostor hotelu připomínal park s různými druhy flory i fauny. Součástí rezortu byla i pěkná písčité pláž, do moře se dalo pod dohledem vejít. Kuchyň vařila na snídani, oběd i večeři širokou plejádu jídel, nejen příznivci indické kuchyně si přišli na své. K dispozici byla i posilovna, místnost na jógu, stolní tenis a další možnosti. A jako důležitá tečka plně funkční internet. Za mě velice přívětivé místo. Snad jen komárů mohlo být méně.

Nejtěžší záležitostí pro všechny hráče v Indii byly rozdíly ve venkovní teplotě, cca 35°C ve dne a 25°C v noci a v klimatizovaných místnostech, odhadem 17°C. Mnoho z nás se potýkalo s příznaky nachlazení.

S odjezdem do Indie byla spousta administrativy. Vyřídít víza nebylo vůbec snadné. K tomu nečekaná ztráta pasu jednoho z hráčů, různá covidová prohlášení... Zde bych chtěl poděkovat vedoucí výpravy paní Lence Kúsové, předsedovi ŠSČR Martinovi Petrovi i sekretariátu, jmenovitě paní Venuši Suralové, za významnou pomoc.

Necelých 14 dní před odletem se pak změnila povinnost všech účastníků podstoupit PCR testy pár hodin před odletem (při přiletu nesměly být testy starší 72 hodin) jen na ty, co nebyli třikrát očkovaní. Bohužel touto „ruskou ruletou“, u které se výsledek nedá předem odhadnout, neprošel Vlastimil Babula. Paradoxem je, že právě on, protože poslední tři dny před absolvováním testu zůstával cíleně doma, aby se „náhodou“ něco nestalo. I opakovaný test prokázal „hraniční“ hodnoty, bohužel z té špatné strany hranice. Subjektivně se přitom cítil zcela fit. Automaticky tak musel v ČR nastoupit sedmidenní karanténu.

V této situaci byly dvě varianty, co dál. Ta první, kterou jsem bral původně jako hlavní, byla, že jako náhradník budu napsán já a odehrají minimální množství partií a naše základní čtyřka bude hrát prakticky bez střídání. Ta druhá byla oslovit vhodného náhradníka. Už dlouho před akcí jsem o této možnosti mluvil s Jiřím Štočkem, který mi řekl, že náhradníkem být nechce. Logicky má další volba padla na Vojtěcha Zwardoně, o kterém jsem přemýšlel mj. v souvislosti s jeho výborným výkonem v prvních 7 kolech na Mistrovství ČR. Po zjištění, že Vojtěch Zwardoň by mohl do Indie dorazit, jsem volil druhou možnost, protože mi připadala pro tým lepší. Zde bych chtěl Vojtěchovi poděkovat za odhodlání i za bleskové vyřízení všech nutných formalit, protože dorazil za námi jen s dvoudenním zpožděním, v což jsem původně ani nedoufal.

Dodám jen, že s podobným problémem se na turnaji evidentně potýkalo vícero týmů, například Maďarsko nebo Polsko.

A nyní konečně k samotnému turnaji:

Na technickém mítinku, který byl online, jsem se dozvěděl o novince k 1. 7. 2022 v pravidlech FIDE, konkrétně bodu C 3.2.5, a to že „The Captain is not entitled to advise the players of his team to make or accept an offer of a draw...“ Osobně tuto novinku shledávám špatnou.

První dvě kola byla naše sestava jasná a bylo i jasné, že budeme v obou zápasech nasazení. Hrál se i nasazovalo podle zápasových bodů.

V prvním kole bylo naším soupeřem Portoriko, které nemělo být a ani nebylo problémem, jen Peter Michalík se nedostal v pořádku přes zahájení a musel partii zachraňovat. Štěstí měl i Zbyněk Hráček, který ve vyhrané pozici udělal hrubku, ale odevzdaný soupeř ji nevyužil.

Ve druhém kole jsme hráli s nevyzpytatelným Lotyšskem, výsledkem byla suverénní a zasloužená výhra 4:0.

Ve třetím kole proti Kanadě jsem vystřídal Davida Navaru. Na všech šachovnicích jsme byli elovými favority. Na prvních dvou šachovnicích jsme získali malou výhodu, kterou však soupeři neutralizovali. Na čtvrté šachovnici se premiéra moc nepovedla Vojtěchovi Zwardoňovi, ze zahájení získal nepříjemnou pozici, kterou neudržel. Naděje jsem tak upíral ke třetí šachovnici, na které získal Peter Michalík rozhodující převahu, kterou však nedotáhnul do konce. Škoda i tahu 50.e4, je otázkou, zda by soupeř na půlminutě objevil studiovou remízu po 50.h6.

Ve čtvrtém kole byla naším soupeřem Severní Makedonie. Rozhodnul jsem se vystřídat Vana Nguyena. David Navara získal černými pěšce, jeho soupeř vybudoval „skoropevnost“, kterou se Davidovi nepodařilo během partie prolomit. Metodicky umačkal svého soupeře Zbyněk Hráček. Divoké partie se hrály na třetí a čtvrté desce. Vojtěch Zwardoň v ostré pozici pobral, co mohl, všechny hrozby odrazil a zvítězil. Peter Michalík přežil dvakrát klinickou smrt a v časové tísní nakonec taky slavil. Výsledkem bylo vysoké (a nelehké) vítězství 3,5:0,5.

V pátém kole proti Mongolsku jsem nechal pauzovat Zbyňka Hráčka. Zápas poznamenala hrubá chyba soupeře na 2. šachovnici, po které bylo jasné, že Van Nguyen zvítězí. Pěkně zvítězil černými i Vojtěch Zwardoň. Peter Michalík se v lepší pozici zamotal, ale remízu udržel. Elegantně zakončil velice pěknou partii David Navara. Další vysoké vítězství.

Večer po pátém kole se necítil dobře David Navara (horečka) ani Vojtěch Zwardoň, ráno však už byli připraveni hrát, tak jsem nechal pro zápas s Kazachstánem „na lavičce“ Petera Michalíka. Ze zahájení nevyšel dobře Vojtěch Zwardoň a ztratil pěšce. Bojoval, ale svou šanci partii udržet, kterou mu soupeř nabídl, nevyužil. Klíčovým momentem zápasu pak byla oboustranná časová tíseň na třetí šachovnici, ve které se nakonec radoval kazašský hráč. David Navara na první šachovnici byl neutralizován, a tak závěrečná výhra Vana Nguyena, kde vyhrál remízovou věžovku, nic nezměnila na naší prohře 1,5:2,5.

Volný den strávil každý podle svého vlastního uvážení.

V sedmém kole nám los přiřadil Indonésii. Peter Michalík ze zahájení pohodlně vyrovnal a partie posléze skončila remízou. Zbyněk Hráček předvedl svou typickou nátlakovou hru, korunovanou úplnou paralizací soupeře. Van získal nadějnou pozici, ale v rozhodující okamžik propásl svou příležitost a další mu už soupeř neposkytnul – remíza. Za stavu 2:1 pro nás David Navara v mírně lepší pozici zkoušel svého soupeře, a nakonec byl úspěšný. Celkově tedy 3:1 pro nás.

V osmém kole jsem chtěl původně vystřídat Davida Navaru, protože v předchozích dnech nebyl úplně fit. Ráno však David působil čile, tak jsem nechal hrát první čtyřku. Se Slovinskem jsme byli jasnými elovými favority, bohužel pro nás tentokrát nikdo nedokázal zvítězit. Ve všech čtyřech partiích jsme měli mírnou převahu, na druhé šachovnici pak na některých místech přímo rozhodující. Bohužel tato

remíza 2:2 byla v tomto momentě turnaje výraznou ztrátou, neboť nás dohnalo několik výše nasazených týmů. Případná výhra nás mohla katapultovat hodně vysoko, proto mě osobně tato ztráta mrzí ze všech nejvíc.

V devátém kole byla naším soupeřem reprezentace Chile. Na třetí šachovnici získal Zbyněk Hráček bílými rychle velkou časovou převahu a sympatickou pozici, soupeř pak ale hrál přesně a výsledkem byla remíza. Velký dojem na mě udělala výhra Davida Navary zakončená přesně propočítanou kombinací. Divokou, místy nekorektní partii sehrál Vojtěch Zwardoň. Pozice byla velice nepřehledná a bez pomoci počítače nebylo úplně zjevné, kdo vlastně hraje na výhru. Bílý si v komplikované pozici nechal příliš málo času a náš reprezentant jej za to ztrestal. Na konečných 3,5:0,5 upravil výsledek Van Nguyen, který se nebál zariskovat, svého staršího soupeře přepočítal a svou výhodu precizně uplatnil. Nečekaně vysoká výhra 3,5:0,5.

V desátém kole nás čekal první (a poslední) papírově silnější soupeř, čtvrté nasazené Španělsko. Protože poslední dvě kola se hrála v rychlém sledu, chtěl jsem využít střídání. Zbyněk Hráček sám projevil zájem střídat a mně to přišlo logické, protože jsem měl dojem, že v posledních partiích trochu vadnul. Zápas nám celkově nevyšel. Van Nguyen získal „neuplatnitelného“ pěšce a soupeř byl pozorný. Peter Michalík postupně vyrovnal a následně i remizoval. Za stavu 1:1 nám však zbyly dvě připrohrané pozice. David Navara skvělým obranným výkonem svou partii zachránil, Vojtěchu Zwardoňovi se podobný zázrak nepovedl, proto prohra 1,5:2,5.

Do posledního kola byl los dost krutý, derby se Slovenskem. Papírově jsme sice byli lepší na všech čtyřech šachovnicích, ovšem vzájemná dobrá znalost soupeře dělala zápas zcela otevřeným. Průběh zápasu to pak jen potvrdil. Zhruba po třech hodinách hry měl na první šachovnici možnost opakovat tahy David Navara. Po vlastním zvážení možností na zbývajících třech šachovnicích se rozhodl v časové tísní zariskovat, ale risk se tentokrát nepodařil a prohrál. Na druhé šachovnici měl Van Nguyen mírnou výhodu, jeho soupeř však aktivní protihrou udržel remízu. Na třetí šachovnici stál Zbyněk Hráček o něco hůře, po časové kontrole se vyjasnilo, že partie také skončí remízou. Na čtvrté šachovnici stál Peter Michalík nepatrně lépe, jeho soupeř v časové tísní zaváhal a Peter zaznamenal důležitou výhru, kterou vyrovnal na 2:2.

Celkově jsme získali 14 zápasových bodů a obsadili dělené 25. a 42. místo. Ve své skupině jsme měli, zcela zaslouženě, nejlepší pomocné hodnocení. Mimochodem klasické partiové skóre jsme měli třetí až čtvrté ze všech týmů na Olympiádě. Pokud bychom v posledním kole vyhráli 2,5:1,5, skončili bychom 11.-25., na pomocné hodnocení 13., pokud bychom v posledním kole prohráli 1,5:2,5, skončili bychom 42.-58. (42.) Zde je vidět důležitost výsledku v posledních kolech. Většinu turnaje jsme se pohybovali ve druhé desítce, proto považuju 25. místo po turnajovém průběhu za mírné zklamání. Před turnajem jsem výsledek okolo našeho nasazení (18.) očekával.

[Výsledky na Chess-results](#)

Z pohledu výsledku jednotlivých hráčů lze říct, že všichni odehráli výkon na svůj rating, respektive Van byl bodově na +1, Vojtěch na -1. Celkově všech 5 hráčů do ela ztratilo 1,5 bodu čili jsme odehráli předpokládaný výkon.

Z přiložené statistiky lze vyčíst, že jsme hráli s dvěma týmy před námi (Španělsko a Kazachstán), zbývajících 9 skončilo za námi. Možná jsme neměli tolik „známých“ soupeřů, na druhou stranu vysoké výhry s Mongolskem či s Chile nejsou samozřejmostí.

Dále jsem pro prvních 59 týmů celkového pořadí spočítal vážený průměr věku a ratingu. (Pro zjednodušení jsem počítal jen s ročníkem a aktuálním červencovým elem.) Z dat vyvozují, že mnoho

mladých hráčů nyní během dvouleté pandemie nemělo možnost získávat rating a ve skutečnosti hrají již teď na víc. Viz 1., 3., 6. a 10. tým pořadí.

Náš tým je z této 59 členné skupiny 45. nejstarší a měl 20. nejvyšší rating. Co z toho plyne, ponechám na zvážení čtenáře.

Když se na vše podívám dnes, s odstupem několika dní, musím konstatovat, že náš výsledek je adekvátní. Bylo by pěkné, kdybychom mohli trvale konkurovat těm nejsilnějším týmům, obávám se však, že v současné chvíli můžeme jen příležitostně překvapit.

Já jako kapitán jsem udělal několik rozhodnutí, vesměs o sestavě. Mohl jsem se v některých okamžicích rozhodnout jinak, ale nemůžu říct, jestli jsem udělal dobře nebo špatně. Můžu jen říct, že všechna má rozhodnutí mi i zpětně připadají logická. Je otázkou, zda by jiný kapitán reagoval jinak. Stále zpětně analyzuji, zda jsem svému týmu dostatečně pomohl.

Všem hráčům děkuji za profesionální výkon, nikdo nezklamal, bohužel ani nepřekvapil. Ještě bych chtěl poděkovat vedoucí výpravě, paní Lence Kůsové, za výborné mediální pokrytí i za pozitivní podporu celého týmu během akce, včetně zajištění všech nutných/nudných formalit. A samozřejmě děkuji všem fanouškům nejen v ČR za povzbuzující reakce.

Pavel Šimáček, 17. srpna 2022